

Spareforslaget stiller spørgsmål ved om fritiden har værdi i sig selv...eller værdi overhovedet?

Bestyrelsen for UngiAarhus ØST ser med stærk bekymring på en række væsentlige forhold som både har en omfattende effekt på alle ansattes 'psykologiske tryghed', tilliden til Børn og Unge som organisation og ikke mindst oplevelsen af Børn og Unges konkrete afvikling af spareprocessen som en fair og demokratisk proces.

For os er der en række hovedpointer, som står helt centralt i spareprocessen og spareforslaget, og som vi fremhæver indledningsvist.

- Grundlæggende er vi **uforstående overfor, at en** disproportionalt **stor del af den samlede foreslåede besparelse i Børn og unge skal udmøntes i UngiAarhus.** Den foreslåede besparelse i UngiAarhus er 18 millioner kroner, hvilket svarer til 1/5 af den samlede besparelse i Børn og unge
- Denne **helt** disproportional **besparelse på ledelse i UngiAarhus er fremsat uden reel analyse** af ledelse, organisation og opgaveportefølje, uden konsekvensberegning eller oplæg til tilsvarende reduktion i opgaveomfang.
- Den foreslåede besparelse på ledelse i ungdomsskolen, understøttet af de bagvedliggende modeller, **kan i praksis ikke lade sig gøre, da ungdomsskolekoordinatorerne både fungerer som ledelse og udførende led.** Det betyder i praksis, at ungdomsskolekoordinatorerne forestår alt andet end den konkrete fritidsundervisning på ungdomsskolens hold.
- Vi ser med stor bekymring på de generelle konsekvenser af en besparelse på ledelse i UngiAarhus - særligt med henblik på konsekvenserne heraf i de udsatte boligområder. **En besparelse på ledelse her kan få graverende konsekvenser, for hvem i Børn og Unge skal stå for det lokale samarbejde med politi, socialforvaltning, opsøgende gadeplansmedarbejdere, civilsamfund, foreningsliv, idrætsorganisationer, forældre og de boligsociale helhedsplaner** om at iværksætte, lede, koordinere og drifte de forebyggende-, kriminalpræventive og tryghedsskabende indsatser for børn og unge i fritiden?
- Vi gør opmærksom på, at driftsbudgettet for de pædagogisk ledede legepladser i UngiAarhus siden besparelserne ved forliget 2014 er placeret i fritidscentre. **Der er derfor tale om en rammebesparelse, der påvirker normeringen.** Det betyder i praksis en direkte besparelse på kerneydelsen, hvis det besluttes, at man vil spare 5 årsværk væk, ved at lukke for bemanningen på 5 pædagogisk ledede legepladser i UngiAarhus.
- Flere af de fremsatte spareforslag **kompromitterer bestyrelserne i UngiAarhus formelle beslutningsrum**, som det er formuleret i Ungdomsskolelovgivningen. Det er for os afgørende, at dette formelle beslutningsrum respekteres i alle henseender.

Disse hovedpointer suppleres og foldes ud nedenfor

Forslag 26: Analyse af ledelsesstrukturen for UngiAarhus

Vi anerkender Børn og Unges bestræbelse på effektiv drift og gennemsigtighed omkring roller og kompetencer i forbindelse med realiseringen af den fritidspædagogiske vision. **Det giver mening at ville organisere sig efter opgaven.** Men den foreslåede måde at gøre dette på; står vi dog uforstående overfor? Konkret drejer det sig om, at vi ikke forstår **hvordan en reduktion på 12 millioner kroner på ledelse i praksis skal understøtte den overordnede ambition** som formuleret i sparekataloget.

Høringsvar i forbindelse med 'Spareforslag fra Børn og Unge 2023-2026'

-Fremsendt af Bestyrelsen for UngiAarhus ØST

"Modellerne vurderes i analysen ud fra, hvordan de bedst understøtter en realisering af visionen for UngiAarhus, hvor særligt to parametre indgår i vurderingen:

- *Effektiv drift med henblik på, at ressourcerne anvendes til størst mulig gavn for kerne- opgaven*
- *Gennemsigtighed omkring roller og kompetencer"* (Sparekatalog for Børn og Unge 2023-2026, s. 43)

Og derudover er det afgørende for os at pege på, at **det er langt over grænsen for almindelig professionel anstændighed, organisatorisk tæft og pli og ikke mindst respekt for de eksisterende ledelsesopgaver i UngiAarhus** samt den ledelsesmæssige bestræbelse på at omsætte de politiske ambitioner, politikker, strategier og visioner til meningsfuld og kvalificeret praksis at omtale den foreslåede besparelse på 12 millioner kroner på ledelse som en 'effektivisering'.

Vi tager stærkt afstand fra denne opfattelse af virkeligheden, som Børn og unge her demonstrerer, og ikke mindst for måden at omtale det ledelsesmæssige ansvar og arbejde, som pågår i dag i UngiAarhus.

For at give et billede af, hvad det er for en ledelsesmæssig opgave der foreslås 'effektiviseret' med 12 millioner kroner, vises her et billede på centrale dele af den ledelsesmæssige opgave for en fritidscenterleder. Efterfølgende redegøres der for ungdomsskolekoordinatorens ledelsesmæssige opgaver.

Ledelsesopgaver i fritidscentret. Der er mange forskellige pædagogiske målgrupper i både klub og legepladskontekst, samtidig med at **ledelsen skal ske på afstand** og på mange matrikler i mange forskellige tilbud, som fritidsklub, ungdomsklub, pædagogisk ledede legepladser, specialtilbud, undervisningstilbud, udsatte boligområder, håndholdte indsatser, herunder også særlige ad hoc orienterede indsatser som f.eks. de Ukrainske flygtninge.

Derudover er der en lang række opgaver der skal håndteres for at drifte og udvikle fritidscentret

- Den daglige personaleledelse, sparring og understøttelse af arbejdsmiljøet, samt fokus på faglig udvikling.
- Drift af bygninger og matrikler så de imødekommer både formelle, lovgivningsmæssige, arbejdsmiljømæssige og ikke mindst brugernes krav og ønsker. Bygninger som sommetider rummer indsatser fra morgen til aften, også i weekender og ferier.
- Etablere og rammesætte særlige forløb i samarbejde med skolen for de elever, som ikke kan indgå i specialklassetilbud
- Ledelse af projektansættelser som tryghedsmedarbejdere og kommunale medarbejdere i forbindelse med den boligsociale helhedsplan

Derudover skal fritidscenterledelsen understøtte, koordinere og udvikle arbejdet lokalt og på tværs af distriktet med den besluttede fritidspædagogiske vision. Alle disse, og mange andre, er opgaver der knytter an til arbejdet i UngiAarhus ØST som sådan. Og derfor ville de stadig skulle håndteres underordnet besparelser og organisering.

Ledelsesopgaver i ungdomsskolen. Bestyrelsen har behov for at adressere særligt ét meget foruroligende element i de nu fremlagte modeller. Her anerkendes ledelse af ungdomsskolen tilsyneladende slet ikke, til trods for at den ledelsesmæssige opgave er yderst kompleks i en by som Aarhus, hvor der ikke er prioriteret et ungdomsskolehus.

Ungdomsskolen opstår i et samspil med de unge, og i kraft af at ungdomsskolekoordinatorerne er til stede, der hvor de unge er. En struktur hvor ledelsen af ungdomsskolen, som ER kontakten direkte til de unge, rykker længere væk fra målgruppen, vil derfor være en direkte, kraftig forringelse af kerneopgaven.

Ungdomsskolen i UngiAarhus ØST/VEST har i skrivende stund **120 ungdomsskolehold i aktion med i alt 2000 tilmeldinger fra hele kommunen**. At fastholde, udvikle og kommunikere med unge, forældre og samarbejdspartnere, at ansætte, sætte ramme og retning, følge op, evaluere med og aflønne næsten 100 timelønnede undervisere, at finde, etablere og justere undervisningslokaler der passer til unges skiftende behov og ønsker for en attraktiv fritid. **Kræver det virkelig ikke ledelse?**

Lige nu løser tre ungdomsskolekoordinatorer i ØST/VEST den enorme og komplekse opgave det er at tilbyde et mangfoldigt og bredt fritidstilbud til unge i en alder, som presses på mental sundhed og positive fællesskaber med udspring i interesse.

Har vi virkelig råd til at tabe dette værdifulde tilbud på gulvet, og kan vi se de unge i øjnene når vi fjerner al understøttelse og udvikling af ungdomsskolen – kommunens mest fleksible redskab? I så fald skal man som minimum stå ved at det er en direkte besparelse på kerneopgaven!

'Realiseringen af den fritidspædagogiske vision' og ikke mindst arbejdet med de politiske strategier, visioner og politikker generelt kompromitteres

At skulle arbejde systematisk med processerne omkring det fortløbende arbejde med at udmønte de 19 handlinger, som er besluttet som skridtene i retningen af realiseringen af den fritidspædagogiske vision samt visionen for UngiAarhus, kræver indiskutabelt ledelseskraft, både lokalt og samarbejdende på tværs af UngiAarhus. Der skal eks. måles lokal progression, som skal sammenholdes på tværs af UngiAarhus i forbindelse med arbejdet med alle de konkrete aktiviteter, som relaterer sig alle 19 handlinger i handlingskataloget, der skal arbejdes med faglig og personalemæssig ledelse af hele organisationen, der skal indgås partnerskabsaftaler med andre magistrater og afdelinger, der skal koordineres og prioriteres i handlinger og i økonomi, og der skal sørges for at alle politiske visioner, strategier, politikker og organisatoriske faglige udviklingsbestræbelser omsættes til praksis, og ikke mindst, at der produceres data lokalt, så progression kan følges og afrapporteres. I forvejen blev der ved seneste budgetforlig **IKKE** prioriteret midler til arbejdet med at implementere og realisere den fritidspædagogiske vision. Og nu lægges der op til en monumental besparelse for UngiAarhus vedkommende, samtidig med at UngiAarhus i byrådet i 2021 har fået enstemmigt vedtaget en fritidspædagogisk vision. Det hænger på ingen måder sammen.

Vi undrer sig over hvordan den foreslåede reduktion på ledelse taler sammen med håndteringen af disse opgaver?

Den omvendte proces – hvorfor?

Vi vil anerkende at sparekataloget tilstræber at:

" (...) sikre sammenhæng mellem organiseringen af UngiAarhus og Børn og Unges øvrige organisation ved, at beslutningen om organisering af UngiAarhus afventer evaluering og analyse af Børn og Unges samlede organisering" (Sparekatalog for Børn og Unge 2023-2026, s. 43)

Høringsvar i forbindelse med 'Spareforslag fra Børn og Unge 2023-2026'

-Fremsendt af Bestyrelsen for UngiAarhus ØST

Vi ser dog det dog som problematisk i denne forbindelse **at sparekataloget allerede har placeret besparelserne i UngiAarhus, og sådan set også i resten af Børn og unge, inden denne analyse er foretaget.** Dette spænder ben for oplevelsen af en fair proces omkring besparelserne i sin helhed, og samtidig vender disse elementer i processen på hovedet. For at processen skal give mening, fremstå og være ikke mindst være retfærdig og basalt set give mening, vil bestyrelsen i UngiAarhus ØST insistere på, at de i sparekataloget samlede **foreslåede og placerede besparelser på ledelse og struktur 'trækkes tilbage', og først placeres og øremærkes EFTER den samlede analyse af Børn og Unge for netop at understøtte analysens resultater og ikke stå i vejen for dem.**

Et demokratisk problem

Derudover finder vi det uheldigt for den demokratiske høringsproces, at sparekataloget for UngiAarhus' vedkommende omtaler bagvedliggende analyser og modeller, som først er blevet fremlagt for offentligheden den 15. november, efter at der er blevet begæret aktindsigt. Det er helt uhørt, og kaster et stærkt bekymrende lys over en alvorlig proces som denne, hvor der i spareforslaget eksempelvis er lagt op til en voldsom reduktion af ledelse i UngiAarhus på nær ved 35 procent; en **ledelsesstruktur der i 2015 blev reduceret med 20% af fritidscenterlederne og i 2019 med yderligere 23% af fritidscenterlederne.**

Disse analyser og modeller er nu den 15. november blevet tilgængelige, og **bidrager desværre ikke til nogen yderligere afklaring eller meningsfuld begrundelse for spareforslagets udformning, disponering og omfang,** samt hvordan det i praksis skal kunne lade sig gøre at drive og udvikle et Fritids- og ungdomsskoleområde med besparelserne implementeret.

Derudover **er modellerne udarbejdet uden inddragelse eller kvalificering fra bestyrelser eller andre relevante parter,** der med respekt for opgaven, ville kunne have bidraget til udviklingen af modeller, der i højere grad ville kunne have fremstået meningsfulde, relevante og valide. Et bidrag der konstruktivt kunne have taget afsæt i parternes konkrete viden på alle niveauer af UngiAarhus, omkring ledelse, organisering, opgaveløsning, økonomi og som også ville kunne have bidraget til udviklingen og kvalificeringen af en konsekvensberegning.

En konkret problematisk konsekvens af de tilbageholdte 'analyser' og modeller, er at MED-udvalgene - med deadline for høringsvar den 11. november, **IKKE havde adgang til disse bagvedliggende materialer, og at MED-udvalgene derfor ikke har kunnet forholde sig til disse i deres høringsvar.** Dette ser vi som et **omfattende demokratisk problem og ikke mindst et udtryk for uordentlighed i denne proces.**

Hvor er konsekvensberegningerne?

Med afsæt i dette, den omvendte proces, de allerede placerede forslag til besparelser og den implicite forventning om samme opgaveportefølje for UngiAarhus, ser vi med meget stor forundring på, at det samlede spareforslag for UngiAarhus vedkommende **ikke som en selvfølge er suppleret af konsekvensberegninger.** En konsekvensberegning der viser hvad konsekvenserne af spareforslaget reelt kommer til at betyde i praksis, for kerneydelsen og for organisationen som sådan.

Tværtimod forudsætter sparekataloget implicit, at UngiAarhus, på trods af den foreslåede store besparelse på ledelse i forhold til andre dele af Børn og Unge, fortsat skal varetage den samme opgaveportefølje som i dag.

Forslag 27: Vedrørende tildelingsmodel

Høringssvar i forbindelse med 'Spareforslag fra Børn og Unge 2023-2026'

-Fremsendt af Bestyrelsen for UngiAarhus ØST

Vi ser med bekymring på forslaget, der ikke tydeliggør sammenhængen mellem en ny tildeling og besparelsen. Vi henstiller til, at der foretages en grundig analyse af konsekvenserne af en ny tildelingsmodel, der også tager højde for særligt de udsatte områder, hvor medlemstallet på ingen måder afspejler hvor mange børn og unge, medarbejderne har berøring med og i hvilket omfang.

En ny tildelingsmodel kan derfor blandt andet frygtes at medføre en væsentlig forringelse af tilbuddet for de børn og unge, der kunne have mest behov.

Derudover er det afgørende for os at adressere de misforståelser, der knytter sig til den omtalte index 100 rapport. I sparekataloget står følgende angivet som begrundelse:

"I forbindelse med budgetprocessen for 2024 har Index100 rapporten vist, at Aarhus Kommune har et højt udgiftsniveau på SFO- og klubområdet set i forhold til kommunens rammevilkår. Børn og Unges vurdering er, at dette har baggrund i et relativt højt opgaveomfang på bl.a. klubområdet blandt andet i forhold til antallet af unge mennesker og i forhold til spændvidden af opgaver." (Sparekatalog for Børn og Unge 2023-2026, s. 44)

Det er væsentligt at være helt klare omkring, hvordan det samlede rammebudget for UngiAarhus er bygget op og dermed hvad index 100 rapporten og konklusionerne har som afsæt.

Det er **besluttet i og af Byrådet, at der skal være en fritidsklub i hvert skoledistrikt.** Denne beslutning afføder samtidigt en væsentlig del af den relativt højere placering i index 100 sammenligningen med de andre byer.

Derudover er **udgifterne til specialområdet inden for klubområdet meget høje** hvilket viser, at UngiAarhus løfter væsentligt andre opgaver end mange af de byer, vi sammenligner os med. Og at dette er en væsentlig forklaring på, at kommunen bruger flere penge på dette område end de andre byer. **29,96% af budgettet til klubber er i denne sammenhæng PPR-midler.** Dermed en væsentlig del af det samlede budget for UngiAarhus. Sådan er det ikke i de andre byer vi sammenligner os med.

Forslag 28: Vedrørende uddannet personale

Der er behov for uddannet personale til arbejdet med medlemmer med vidtgående handicap. Forslaget om færre midler til uddannet personale vækker derfor forundring hos os, der ser store faglige krav i forhold til denne opgaveløsning. **Manglende faglighed i forhold til denne målgruppe, vil udfordre arbejdsmiljøet og medfører bekymring for stigning i antallet af uønskede hændelser, samt en sandsynlig forringelse af den faglige fritidspædagogiske praksis.**

Forslag 29: Pædagogisk ledede legepladser

Vi gør opmærksom på, at driftsbudgettet for de pædagogisk ledede legepladser i UngiAarhus siden besparelserne ved forliget 2014 er tildelt gennem demografitildeling til fritidscentret. **Der er derfor tale om en rammebesparelse.** Dette betyder i praksis en direkte besparelse på kerneydelsen, hvis det besluttes, at man vil spare 5 årsværk væk, ved at lukke for bemanningen på 5 pædagogisk ledede legepladser i UngiAarhus.

Forslag 30: Reduktion i ungdomsskolen

Indledningsvist er det afgørende for os at pege på at dette forslag indregner en lang række aktiviteter, som IKKE er ungdomsskolerelaterede aktiviteter. Dette er med til at give spareforslaget

Høringsvar i forbindelse med 'Spareforslag fra Børn og Unge 2023-2026'

-Fremsendt af Bestyrelsen for UngiAarhus ØST

det usammenhængende udtryk, som er nævnt tidligere, og samtidig er det afgørende for tænkningen i spareforslaget, at aktiviteter er placeret organisatorisk korrekt. Det drejer sig om følgende:

"- Bydækkende events: fx OMG! festival, Sommer i UngiAarhus, Vårsalong, Sommerbus - Stabsfunktion: medarbejdere der varetager funktioner, som har karakter af stabsfunktion, fx kommunikation, udarbejdelse af skriftligt materiale, konsulentfunktion og ledelsesunderstøttelse." (Sparekatalog for Børn og Unge 2023-2026, s. 49)

Derudover er det afgørende for os at præcisere hvordan 'bydækkende aktiviteter' økonomisk er funderet og 'skruet sammen'.

Fritids- og ungdomsskoleområdet forestår og afvikler en alsidig række bydækkende aktiviteter, som finansieres ved, at de 5 enkelte Fritids- og ungdomsskoleområder som et sammenskudsgilde prioriterer midler dertil. Dele af de bydækkende aktiviteter varierer og andre af de bydækkende arrangementer arbejder UngiAarhus med år efter år og udvikler kontinuerligt på - eksempelvis OMG! festival, Sommer i UngiAarhus, Vårsalong og Sommerbus.

Det vil være en direkte besparelse på den samlede rammebevilling til UngiAarhus at gennemføre denne foreslåede besparelse, idet de konkrete bydækkende aktiviteter udspringer af og knytter sig nøje til driften af fritids- og ungdomsskoleområdets lokale driftsenheder. Det samme gælder en række andre tværgående og bydækkende opgaver, som har med børn og unges fritid at gøre. Her kan blandt andet nævnes valgfag på ungdomsuddannelserne, mellemformer, antiradikaliseringsopgaver, udskolingsindsatser og fællesskabende arrangementer på tværs af byen.

Som en yderligere problematisk konsekvens af dette forslag, **vil forslaget underkende bestyrelsernes prioritering om at udnytte UngiAarhus' tværgående samarbejds potentiale**. Dette er beskrevet i "Bekendtgørelse af lov om ungdomsskoler":

"§ 8. Ungdomsskolebestyrelsen udarbejder inden for den af kommunalbestyrelsen fastsatte beløbsramme budget for ungdomsskolevirksomheden, henholdsvis den enkelte ungdomsskole, og fastlægger på baggrund heraf og af ordningen efter § 4 (Fritids- og Ungdomsskoleplanen) ungdomsskolens indhold og omfang." ("Bekendtgørelse af lov om ungdomsskoler", <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/608>)

Det er for os vigtigt at understrege af helt principielle og åbenlyse årsager at de formelle beslutningskompetencer samt bestyrelsesmæssige lovgivningsbestemte råderum ikke kompromitteres.

Forslag 31: Forhøjelse af kontingent for klubber

Vi ser helt selvfølgelig, at kvaliteten og værdien af de samlede tilbud i UngiAarhus vil blive forringet, såfremt besparelserne skulle blive implementeret i den form, som de her i sparekataloget er anført. Og at det **i denne forbindelse foreslås samtidig at hæve kontingentet for medlemskab for i både fritids- og ungdomsklub, kan udelukkende ses som at føje spot til skade.**

Yderligere bemærkninger fra bestyrelsen for UngiAarhus ØST i forhold til besparelserne

Høringsvar i forbindelse med 'Spareforslag fra Børn og Unge 2023-2026'

-Fremsendt af Bestyrelsen for UngiAarhus ØST

Bestyrelsen for UngiAarhus ØST vil bede politikerne om at overveje, om der kan være supplerende eller alternative måder at tilgå besparelserne på.

- Vi vil opfordre til, at man undersøger organiseringen af det opsøgende gadeplansarbejde i Børn og unge. Tidligere har det opsøgende arbejde været placeret ledelsesmæssigt og lokalt under de klubber, der er placeret i de mest udsatte boligområder i Aarhus. Vi tror på, at der med denne model kunne følge en besparelse på både ledelse og medarbejdersiden.
- I forbindelse med at det foreslås at fjerne tilskuddet til FO-klubberne vil vi gøre opmærksom på, at UngiAarhus har et ungdomsklubtilbud i hvert lokalområde i distrikt ØST. Der er for nuværende ingen FO-klubber i distrikt ØST.
- I høringsmaterialet nævnes det kort, at man kunne ændre garantidistrikterne og f.eks. gøre hele Århus til et samlet garantidistrikt. Vi vil gerne appellere til, at der bliver foretaget beregning på, hvor mange penge man kunne spare ved at gøre Århus til et samlet garantidistrikt, samt andre beregninger - hvor man opererer med større garantidistrikter end de nuværende. Dette ville samtidig kunne have indflydelse for både klub og for SFO-området.
- Vi foreslår, at man kunne undersøge kapaciteten på skoleområdet med henblik at afdække, om der er tilbud, der kan flyttes/fusioneres for derved at udnytte kapaciteten bedre.
- Vi henleder opmærksomheden på, at man ville kunne skabe en besparelse ved at arbejde ud fra en slankere og mere fagligt forankret struktur i B&U. Vi vil igen pege på en tredeling af Børn og Unge med 3 fagchefer (skole, fritid og dagtilbud) fremfor en organisering med de nuværende 5 distriktschefer.

Men det er selvfølgelig afgørende at resultaterne af den kommende analyse af Børn og Unge fornuftigt og sagligt dikterer placeringerne af den besluttede besparelse, organisering og ledelse.

På vegne af bestyrelsen for UngiAarhus ØST

Formand Peter Povlsen

Næstformand Mette Bach Larsen